

Beredningen

Allmänna utskottet

Socialnämnden

2009-11-23

173

29

Dnr 2009/422-70

Information om öppna jämförelser 2009 om folkhälsa

Bilagor: OH-bilder från informationen

Ärendebeskrivning

Barbro Müller, folkhälsosamordnare i Luleå kommun, informerar om hur samhället arbetar med de nationella målen för att skapa förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen, om öppna jämförelser 2009 och om Folkhälsorapporten 2009.

De nationella målen för folkhälsoarbetet:

De nationella målen sammanfattas under nedanstående huvudrubriker:

- Delaktighet och inflytande i samhället.
- Ekonomisk och social trygghet.
- Barns och ungas uppväxtvillkor.
- Hälsa i arbetslivet.
- Miljöer och produkter.
- Hälsöfrämjande sjuk- och hälsovård.
- Skydd mot smittspridning.
- Sexualitet och reproduktiv hälsa.
- Fysisk aktivitet.
- Matvanor och livsmedel.
- Tobak, alkohol, narkotika, doping och spel.

Kommunens folkhälsoarbete

Kommunens arbete gestaltas på ett övergripande plan i Trygghets- och folkhälsorådet som representeras av politiker, förvaltningschefer, säkerhetssamordnare, primärvård och polis. Rådets uppdrag är att ge råd till linjeverksamheten om prioriteringar och hur arbetet ska bedrivas. Rådet behandlar frågor ur ett brett perspektiv på strategisk nivå och följer upp arbetet enligt den folkhälsopolitiska strategin.

Beredningen

Allmänna utskottet

Socialnämnden

2009-11-23

173

30

Rådet har prioriterat följande aktiviteter: Fysisk aktivitet och goda matvanor, alkohol- och drogförebyggande arbete och trygghets och brottsförebyggande arbete.

Öppna jämförelser

Öppna jämförelser om folkhälsa mäter folkhälsa utifrån följande indikatorer:

- Levnadsvillkor
- Levnadsvanor
- Hälsoeffekter

Beträffande öppna jämförelser med andra kommuner i landet så ligger Luleå bra till. Av förelagd tabell kan utläsas att Luleå kommun i jämförelse med alla Sveriges kommuner ligger bland "mittvärden" och bland de 25 % bästa värdena gällande mätningar avseende indikatorer på levnadsvillkor, levnadsvanor och hälsoeffekter.

Folkhälsorapporten 2009

Folkhälsorapporten beskriver folkhälsan i landet. Den visar att medelåldern ökar mer för män som f.n. är 78,7 för män och 82,9 för kvinnor.

Bakomliggande orsaker till detta antas vara; hjärt- och kärlsjukdomarna har minskat och likaså antalet stroke fall. Dessa förbättringar antas bero på minskad rökning, lägre blodfetter, blodtryck och bättre behandlingsformer. Däremot har cancer sjukdomarna inte haft samma gynnsamma utveckling. Fler insjuknar i cancer och lungcancer bland kvinnor är företrädesvis förekommande. Övervikt hos barn har planat ut, 18-25 % barn är överviktiga eller feta. Övervikt bland män är 50 % och bland kvinnor 40 %.

Äldres dåliga hälsa är alarmerande och vittnar om att man inte får rätt vård. Felbehandling är också mer frekvent förekommande bland kvinnor i alla åldrar än för män. Den dåliga hälsan hos äldre handlar om dålig psykisk hälsa, hög andel självmord och hög medicinering av antidepressiva, lugnande och sömnmedel. Den psykiska ohälsan visar sig ha stannat upp hos andra grupper dock inte hos unga flickor, som visar en ökad frekvens av psykisk ohälsa.

Beredningen**Allmänna utskottet****Socialnämnden**

2009-11-23

173

31

Rapporten redovisar också att sociala skillnader innebär skillnader i hälsa. Lågutbildade har sämre hälsa än högutbildade. I och med att de sociala skillnaderna ökat så har även den sämre hälsan ökat hos gruppen lågutbildade.

Socialnämndens reflektioner

Den ojämlika hälsan är alarmerande. Socialnämnden ser en allmänpolitisk diskussion i folkhälsofrågor viktig i framtiden.

Socialnämnden beslutar

- **lägga informationen om öppna jämförelser 2009 om folkhälsa till handlingarna, samt**
- **att företa en allmänpolitisk diskussion i folkhälsofrågor framdeles.**

Beslutsexpediering

Socialnämndens ledamöter

Beredningen

Socialnämndens arbetsutskott

Socialnämnden

2009-11-23